

Seringenmeisjes

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de nieuwste boeken van Ambo|Anthos uitgevers via www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Martha Hall Kelly

Seringenmeisjes

Vertaald door Iris Bol
en Marcel Rouwé

Ambo|Anthos
Amsterdam

Het citaat op p. 89 is afkomstig uit: Lord Byron. *Don Juan*. Vertaling: Ike Cialona.
Amsterdam, 2013: Athenaeum-Polak & Van Genneep.

Het citaat op p. 245 is afkomstig uit: Shakespeare. *De werken van William Shakespeare; Troilus en Cressida*. Vertaling: dr. L.A.J. Burgersdijk. Leiden, 1887: E.J. Brill.

ISBN 978 90 263 3767 3

© 2016 Martha Hall Kelly

© 2017 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos uitgevers,

Amsterdam, Iris Bol en Marcel Rouwé

Oorspronkelijke titel *Lilac Girls*

Oorspronkelijke uitgever Ballantine Books

Omslagontwerp Janine Jansen

Omslagillustratie © CollaborationJS / Trevillion Images (vrouw) /

© Lee Avison / Trevillion Images (achtergrond)

Foto auteur © Michael Schwarz

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor mijn echtgenoot Michael,
die mijn poederdoos nog steeds kan laten klikken

I

Caroline

September 1939

Als ik had geweten dat ik de man zou ontmoeten die me zou laten versplinteren als porselein op tegels, zou ik hebben uitgeslapen. In plaats daarvan trommelde ik onze bloemist, meneer Sitwell, uit bed om een boutonnière te maken. Mijn eerste consulaatgala was niet het moment om te hechten aan ceremonieel.

Ik voegde me tussen de vloedgolf van de grauwe massa die zich over Fifth Avenue bewoog. Mannen met een grijs vilten deukhoed op wrongen zich langs me heen, in hun aktetassen de ochtendkranten met de laatste onschuldige koppen van het decennium. Die dag naderde er geen storm uit het oosten, was er nergens een voorteken van wat er komen zou. Het enige onheilspellende teken uit Europa was de geur van doodtij die vanaf de East River waaide.

Toen ik ons gebouw op de hoek van Fifth Avenue en 49th Street naderde, voelde ik dat Roger boven uit het raam keek. Hij had mensen ontslagen voor veel mindere vergrijpen dan twintig minuten te laat komen, maar de enige keer in het jaar dat de crème de la crème van New York de portemonnee trok en de mensen deden alsof ze iets om Frankrijk gaven, was niet het moment voor armetierige boutonnières.

Ik liep de hoek om en de ochtendzon viel levendig op de letters van bladgoud die in de hoeksteen waren gebeiteld: LA MAISON FRANÇAISE. Het Franse Gebouw, waarin zich het Franse consulaat bevond, stond direct naast het British Empire Building, allebei met de voorgevel naar Fifth Avenue gericht. Ze maakten beide deel uit van Rockefeller Center, het nieuwe complex van graniet en kalksteen van Rockefeller junior. Veel buitenlandse consulaten hadden er hun kantoor gevestigd, wat een

grote drukte van internationale diplomatie tot gevolg had.

‘Helemaal naar achteren lopen en dan omdraaien,’ zei Cuddy, onze liftbediende.

Meneer Rockefeller had de liftjongens persoonlijk uitgezocht, geselecteerd op goede manieren en een knap uiterlijk. Knap was Cuddy zeker, ook al was zijn haar al peper-en-zoutkleurig en maakte zijn lichaam haast met verouderen.

Cuddy richtte zijn blik op de oplichtende cijfers boven de deur. ‘U hebt vandaag een hele menigte boven, juffrouw Ferriday. Pia zei dat er twee nieuwe schepen zijn aangekomen.’

‘Voortreffelijk,’ zei ik.

Cuddy veegde iets van de mouw van zijn marineblauwe uniformjasje. ‘Wordt het weer een latertje vandaag?’

Hoewel onze lift een van de snelste ter wereld was, deed hij er alsnog eindeloos lang over. ‘Om vijf uur ben ik weg. Vanavond is het gala.’

Ik was dol op mijn baan. Grootmoeder Woolsey was de werktraditie in onze familie begonnen, met het verplegen van soldaten op het slagveld van Gettysburg. Maar mijn vrijwilligersbaan als hoofd Familieondersteuning op het Franse consulaat was eigenlijk niet echt werk. Ik had een aangeboren liefde voor alles wat Frans was. Mijn vader was weliswaar half-Iers geweest, zijn hart had toebehoord aan Frankrijk. Bovendien had mijn moeder een appartement in Parijs geërfd, waar we elk jaar de maand augustus doorbrachten, vandaar dat ik me er thuis voelde.

De lift stopte. Zelfs van achter de gesloten deuren konden we een angstaanjagend kabaal van luide stemmen horen. Er ging een rilling door me heen.

‘Tweede verdieping,’ riep Cuddy. ‘Het Franse consulaat. Pas op voor uw...’

Zodra de deuren opengingen overstemde het lawaai alle beleefdheidsfrases. In de gang voor onze receptie stonden zoveel mensen opeengepakt dat je er nauwelijks tussendoor kon komen. Zowel de Normandier als de Île de France, twee van de beroemdste Franse oceaanstomers, waren die ochtend aangekomen in de haven van New York, afgeladen met rijke passagiers die de onzekere toestand in Frankrijk waren ontvlucht. Nadat de scheepshoorn het alles-is-veiligteken had geblazen en ze van boord hadden mogen gaan, was de elite van het schip naar het consulaat

gestroomd om problemen met visa en andere penibele zaken te verhelpen.

Ik perste me de rokerige receptieruimte in, langs dames in de nieuwste middagjaponnen uit Parijs, die stonden te roddelen in een heerlijk geurende wolk Arpège, met de zeenevel nog in hun haar. De mensen in deze menigte waren gewend dat ze achterna werden gelopen door een butler met een asbak van kristal en een champagneflûte. Piccolo's in scharlakenrode jasjes van de Normandie gingen de strijd aan met hun in zwartje jasjes gestoken tegenhangers van de Île de France. Ik duwde een schouder tussen de menigte, in de richting van het bureau van onze secretaresse achter in de ruimte, waarbij mijn sjaal van chiffon bleef haken achter de sluiting van de parelketting van een betoverend schepsel. Terwijl ik mijn best deed om hem los te maken, ging de intercom onbeantwoord over.

Roger.

Ik liep door en voelde een tik op mijn achterste. Ik draaide me om en zag een adelporst die me een glimlach vol tandplak toewierp.

'Gardons nos mains pour nous-mêmes,' zei ik. Laten we onze handen thuishouden.

De jongen stak zijn arm boven de mensenmassa uit en liet zijn sleutel van een passagiershut op de Normandie bungelen. In elk geval was hij geen man van boven de zestig, een leeftijdscategorie die ik meestal aantrok.

Ik bereikte het bureau van onze secretaresse, die daar met gebogen hoofd zat te typen.

'Bonjour, Pia.'

Rogers neef, een achttienjarige jongen met donkere ogen, zat met zijn benen over elkaar op Pia's bureau. Hij hield zijn sigaret in de lucht terwijl hij aandachtig de inhoud van een doos bonbons bestudeerde, Pia's lievelingsontbijt. In mijn postvakje op haar bureau lag al een stapel dossiermappen.

'Vraiment? Wat is er dan zo goed aan?' vroeg ze, zonder haar hoofd op te heffen.

Pia was veel meer dan alleen secretaresse. We vervulden allemaal verscheidene taken, en bij de hare hoorde het inschrijven van nieuwe cliënten en het aanmaken van dossiermappen voor hen, evenals het uittypen

van Rogers aanzienlijke correspondentie en het ontcijferen van de enorme vloedgolf aan dagelijkse stoten morsecode, die het levensbloed van ons kantoor vormden.

‘Waarom is het hier zo warm?’ vroeg ik. ‘De telefoon gaat over, Pia.’

Ze nam een bonbon uit de doos. ‘Dat blijft-ie maar doen.’

Pia trok aanbidders aan alsof ze een frequentie uitzond die alleen mannen konden waarnemen. Ze was aantrekkelijk op een ongetemde manier, maar ik vermoedde dat haar populariteit gedeeltelijk met haar strakke truitjes te maken had.

‘Kun jij vandaag een paar van mijn zaken overnemen, Pia?’

‘Roger heeft gezegd dat ik deze stoel niet mag verlaten.’ Met haar manicuurde duimnagel doorboorde ze de onderkant van de bonbon, omdat ze het voorzien had op de aardbeiencreme. ‘Bovendien wil hij je direct spreken, en ik denk dat de vrouw daar op de sofa vannacht in de gang heeft geslapen.’ Pia wapperde met de helft van een honderddollarbiljet naar me. ‘En de dikzak met de honden zegt dat hij je de andere helft zal geven als je hem als eerste helpt.’ Ze knikte naar het weldoorvoede stel bij de deur van mijn kantoor. Zowel de man als de vrouw hield een koppel teckels met grijze snuiten vast.

Net als die van Pia was mijn taakomschrijving veelomvattend. Die behelsde het inspelen op de behoeften van de Franse staatsburgers hier in New York – vaak families die moeilijke tijden doormaakten – en het beheren van mijn Franse Families-stichting, een liefdadigheidsinspanning waarmee ik hulppakketten naar Franse wezen overzee stuurde. Ik had net, na een periode van bijna twintig jaar, Broadway vaarwel gezegd, en in vergelijking daarmee leek dit eenvoudig. Er hoefden in elk geval minder grote koffers te worden uitgepakt.

Mijn baas, Roger Fortier, verscheen in de deuropening van zijn kantoor. ‘Caroline, ik moet je nú spreken. Bonnet heeft afgezegd.’

‘Dat meen je niet, Roger.’ Het nieuws kwam hard aan. Ik had maanden eerder geregeld dat de Franse minister van Buitenlandse Zaken de thematoespraak zou houden.

‘Het valt op dit moment niet mee om de Franse minister van Buitenlandse Zaken te zijn,’ riep hij achterom terwijl hij zijn kantoor weer in verdween.

Ik liep mijn kantoor binnen en bladerde door de Wheeldex op mijn

bureau. Zou moeders boeddhistische vriend Ajahn Chah die avond beschikbaar zijn?

‘Caroline...’ riep Roger. Ik greep mijn Wheeldex en haastte me naar zijn kantoor, daarbij het echtpaar met de teckels ontwijkend, dat hun best deed om er meelijwekkend uit te zien.

‘Waarom was je vanochtend te laat?’ vroeg Roger. ‘Pia is hier al twee uur.’

Als consul-generaal regeerde Roger Fortier vanuit de hoeksuite met het weidse uitzicht over Rockefeller Plaza en het Promenade Cafe. Normaal gesproken lag de befaamde ijsbaan op die verzonken plek, maar de baan was gesloten omdat het zomer was, en daarom stonden er nu tafeltjes en liepen er jachtige obers rond met schorten tot op hun enkels. Daarachter viel de enorme gouden Prometheus neer op aarde, terwijl hij zijn gestolen vuur omhoogstak. Daar weer achter torende het RCA-gebouw zeventig verdiepingen omhoog de saffieren hemel in. Roger vertoonde veel overeenkomsten met de indrukwekkende mannelijke figuur van Wijsheid, die boven de ingang van het gebouw was gebeiteld. Het gefronste voorhoofd. De baard. De boze ogen.

‘Ik heb de boutonnière voor Bonnet gehaald...’

‘O, daarvoor kun je natuurlijk half Frankrijk laten wachten.’ Roger nam een hap van een donut en er viel poedersuiker op zijn baard. Hoewel zijn figuur in het vriendelijkste geval alleen als ‘stevig’ kon worden omschreven, zat hij nooit verlegen om vrouwelijk gezelschap.

Zijn bureau lag vol mappen, veiligheidsdocumenten en dossiers over vermiste Franse onderdanen. Volgens het *Handboek van het Franse consulaat* was het zijn taak om ‘de Franse staatsburgers in New York bij te staan in geval van diefstal, ernstige ziekte of arrestatie, maar ook bij zaken aangaande geboorteaktes, adoptie en kwijtgeraakte of gestolen documenten; bezoeken van Franse functionarissen en collega-diplomaten te regelen en te assisteren bij politieke moeilijkheden en natuurrampen’. Door de problemen in Europa hadden we genoeg te doen in al die categorieën, als je Hitler tenminste als een natuurramp beschouwde.

‘Ik heb zaken waar ik me weer over moet buigen, Roger...’

Hij gaf een gele map een zet zodat die hard over de geboende vergadertafel gleed. ‘Niet alleen hebben we geen spreker; ik ben de halve nacht op geweest om Bonnets toespraak te herschrijven om te voorkomen dat

er werd gezegd dat Roosevelt Frankrijk Amerikaanse vliegtuigen moet laten kopen.'

'Frankrijk hoort alle vliegtuigen te kunnen aanschaffen die het zelf wil.'

'We proberen geld in te zamelen, Caroline. Dit is niet het moment om de isolationisten tegen de haren in te strijken. Vooral de rijke niet.'

'Die steunen Frankrijk sowieso niet.'

'We hebben niet nog meer slechte publiciteit nodig. Staan de vs op te vriendschappelijke voet met Frankrijk? Zullen Duitsland en Rusland daardoor dichterbij elkaar worden gebracht? Ik kan nauwelijks een derde gang verorberen zonder te worden gestoord door een verslaggever. En we mogen de Rockefeller's niet noemen... Ik wil niet weer een telefoontje van Junior. Maar dat zal toch wel gebeuren nu Bonnet heeft afgezegd.'

'Het is een ramp, Roger.'

'Misschien moeten we een streep zetten door het hele gebeuren.' Roger streek met zijn lange vingers door zijn haar en maakte nieuwe groeven in de Brylcreem.

'Veertigduizend dollar terugbetalen? En de Franse Families-stichting dan? Ik heb nu al nauwelijks geld. Bovendien hebben we al betaald voor bijna vijf kilo waldorfsalade...'

'Dat ze dat salade durven te noemen.' Roger bladerde door zijn contactkaartjes, waarvan de helft onleesbaar was en vol doorhalingen zat. 'Het is *pathétique*... niets meer dan in stukjes gesneden appel en selderij. En dan die zompige walnoten...'

Ik liep mijn Wheeldex na, op zoek naar beroemde kandidaten. Moeder en ik kenden Julia Marlowe, de gevierde actrice, maar zij was op tournee in Europa. 'Wat denk je van Peter Patout? Moeders mensen hebben hem gebruikt.'

'De architect?'

'Van de hele wereldtentoonstelling. Ze hebben die robot van ruim twee meter.'

'Saai,' zei hij terwijl hij met een zilveren briefopener op zijn handpalm sloeg.

Ik bladerde naar de L. 'En kapitein Lehude?'

'Van de Normandier? Dat meen je niet. Die wordt betaald om slaapverwekkend saai te zijn.'

‘Je kunt niet elke suggestie zomaar afwijzen, Roger. Wat denk je van Paul Rodierre? Betty zegt dat iedereen het over hem heeft.’

Roger tuitte zijn lippen, wat altijd een goed teken was. ‘De acteur? Ik heb zijn voorstelling gezien. Hij is heel goed. Lang en aantrekkelijk, als je van het type houdt. Een snelle spijsvertering, natuurlijk.’

‘We weten in elk geval dat hij een script kan onthouden.’

‘Hij is wel een beetje een ongeleid projectiel. En hij is getrouwd, dus haal je maar niets in je hoofd.’

‘Ik heb mijn bekomst van mannen, Roger,’ zei ik. Op mijn zevenendertigste had ik me erbij neergelegd dat ik ongetrouwd zou blijven.

‘Ik betwijfel of Rodierre het wil doen. Kijk maar wie je kunt krijgen, maar zorg dat ze zich aan het script houden. Niets over Roosevelt...’

‘En niets over de Rockefellers,’ maakte ik de zin af.

Tussen mijn andere bezigheden door belde ik verschillende mensen die wellicht nog op de valreep beschikbaar waren, en eindigde ten slotte met één optie: Paul Rodierre. Hij was in New York en speelde in het Broadhurst Theater een rol in *The Streets of Paris*, een Amerikaanse revue waarin Carmen Miranda haar denderende debuut op Broadway maakte.

Ik belde met de William Morris Agency en er werd me verteld dat ze het zouden nakijken en me zouden terugbellen. Tien minuten later vertelde de agent van monsieur Rodierre me dat het theater die avond dicht was en dat, hoewel zijn cliënt geen avondkledij bezat, hij zich zeer vereerd voelde door ons verzoek om die avond de gastheer van ons gala te zijn. Hij zou me treffen in het Waldorf om de bijzonderheden door te nemen. Ons appartement aan East 50th Street lag op een steenworp afstand van het Waldorf, dus daar repte ik me naartoe om moeders zwarte Chanel-jurk aan te trekken.

Ik zag monsieur Rodierre zitten aan een tafeltje in de Peacock Alley-bar, die gevestigd was in het Waldorf Hotel, naast de lobby. Op het moment dat ik arriveerde liet de twee ton zware bronzen klok net zijn prachtige Westminster-gong klinken voor het halve uur. Galagasten, gekleed in hun mooiste kleren, schuifelden het gebouw in en begaven zich naar de Grote Balzaal boven.

‘Monsieur Rodierre?’ vroeg ik.

Roger had gelijk gehad toen hij hem aantrekkelijk had genoemd. Het

eerste wat iemand zag aan Paul Rodierre, na de aanvankelijke schok van zijn fysieke schoonheid, was zijn opvallende glimlach.

‘Hoe kan ik u bedanken dat u dit op het laatste moment wilt doen, monsieur?’

Hij kwam overeind, waardoor een lichaamsbouw zichtbaar werd die eerder geschikt was om te roeien op de rivier de Charles dan om te spelen op Broadway. Hij probeerde mijn wang te zoenen, maar ik stak hem mijn hand toe, en die schudde hij. Het was prettig om een man te ontmoeten die even lang was als ik.

‘Ik doe het graag,’ zei hij.

Het probleem was zijn kleding: een groene broek, een auberginekleurig fluwelen sportjasje, schoenen van bruin suède en, het ergste van alles, een zwart overhemd. Alleen priesters en fascisten droegen zwarte overhemden. En gangsters, natuurlijk.

‘Wilt u zich verkleeden?’ Ik bedwong de neiging om zijn haren glad te strijken, die lang genoeg waren om een staart van te maken. ‘Wellicht wilt u zich scheren?’ Volgens zijn agent logeerde monsieur Rodierre in het hotel, dus zijn scheermes lag slechts een paar verdiepingen hierboven.

‘Dit is wat ik zal dragen,’ zei hij schouderophalend. Typisch een acteur. Waarom had ik niet beter geweten? De parade van gasten op weg naar de balzaal zwol aan; de vrouwen beeldschoon in hun chicste kleren, elke man in rokkostuum en op Oxford-lakschoenen of kalfsleren operapumps.

‘Dit is mijn eerste gala,’ zei ik. ‘Het is de enige avond die het consulaat heeft om geld in te zamelen. Het is white tie.’ Zou hij vaders oude smoking passen? De binnenbeenlengte zou goed zijn, maar bij de schouders zou die veel te krap zitten.

‘Bent u altijd zo, eh... stimulerend, juffrouw Ferriday?’

‘Tja, hier in New York wordt individualiteit niet altijd op prijs gesteld.’ Ik overhandigde hem de aan elkaar geniete bladzijden. ‘Ik weet zeker dat u benieuwd bent naar het script.’

Hij gaf het terug. ‘Nee, merci.’

Ik duwde ze weer in zijn handen. ‘Maar de consul-generaal heeft het persoonlijk geschreven.’

‘Vertelt u me nog eens waarom ik dit ga doen?’

‘Het is ten bate van ontheemde Franse burgers, zodat we die het hele jaar door kunnen steunen, en voor mijn Franse Families-stichting. We helpen weeskinderen in Frankrijk wier ouders om allerlei verschillende redenen zijn verdwenen. Door alle onzekerheid in het buitenland, zijn wij een betrouwbare bron voor kleding en voedsel. En de Rockefeller’s zullen vanavond aanwezig zijn.’

Hij bladerde door de toespraak. ‘Ze kunnen ook een cheque uitschrijven en dit gedoe overslaan.’

‘Ze behoren tot onze gulste donoren, maar noemt u hen alstublieft niet. Evenmin als president Roosevelt. Of de vliegtuigen die de vs aan Frankrijk hebben verkocht. Uiteraard zijn sommige gasten die vanavond bij ons zijn dol op Frankrijk, maar ze willen voorlopig liever buiten een oorlog blijven. Roger wil elke controversie vermijden.’

‘Zaken uit de weg gaan komt nooit betrouwbaar over. Dat voelt het publiek.’

‘Kunt u zich alstublieft aan het script houden, monsieur?’

‘Tobben kan tot een hartverlamming leiden, mejuffrouw Ferriday.’

Ik trok de speld uit het lelietje-van-dalen. ‘Hier, een boutonnière voor de eregast.’

‘Muguet?’ vroeg monsieur Rodierre. ‘Waar hebt u die in dit jaargetijdje vandaan?’

‘In New York is alles te krijgen. Onze bloemist dwingt ze om uit de zaadjes te komen.’

Ik legde mijn handpalm tegen zijn revers en duwde de speld diep in het velours. Kwam die heerlijke geur van hem of van de bloemen? Waarom roken Amerikaanse mannen niet zo, naar tuberoos, hout, muskus en...

‘U weet toch wel dat lelietjes-van-dalen giftig zijn?’ vroeg monsieur Rodierre.

‘Nou, eet ze dan niet op! Of pas nadat u de toespraak hebt gehouden. Of als het publiek zich plotseling tegen u keert.’

Hij lachte, waardoor ik een stap naar achteren deed. Het was een oprechte lach, iets wat zelden voorkwam in de betere kringen, vooral als het mijn grapjes betrof.

Ik bracht monsieur Rodierre achter de coulissen en was diep onder de indruk van het immense podium, dat twee keer zo groot was als elk po-

dium op Broadway waar ik op had gestaan. We keken naar de balzaal, naar de zee aan tafels, verlicht door kaarslicht, als bloemrijke schepen in de duisternis. Hoewel het licht gedempt was, glinsterden de kroonluchter van Waterford-kristal en zijn zes satellieten.

‘Dit podium is reusachtig,’ zei ik. ‘Kunt u dat aan?’

Monsieur Rodierre draaide zich naar me toe. ‘Hier verdien ik mijn brood mee, juffrouw Ferriday.’

Omdat ik vreesde dat ik hem nog verder tegen me in het harnas zou jagen, liet ik monsieur Rodierre achter de coulissen alleen met het script, terwijl ik mijn bruine-schoenenfixatie van me af probeerde te zetten. Ik haastte me naar de balzaal om te kijken of Pia mijn tafelschikking had uitgevoerd, die gedetailleerder en gevaarlijker was dan een vliegplan van de Luftwaffe. Ik zag dat ze gewoon wat kaartjes op de zes Rockefeller-tafels had gegooid, dus ik herschikte ze en nam mijn plaats in, dicht bij het podium tussen de keuken en de hoofdtafel. Drie verdiepingen in rood gedrapeerde loges verhieven zich langs de randen van de enorme zaal, elk met zijn eigen dinertafel. Alle zeventienhonderd stoelen zouden bezet zijn en als niet alles van een leien dakje ging, zouden er veel boze mensen zijn.

De gasten verzamelden zich en namen hun plaats in, een oceaan aan witte dassen, oude, kussenvormig geslepen diamanten en genoeg Rue du Faubourg-Saint-Honoré-japonnen om het merendeel van de beste winkels in Parijs leeg te kopen. De korsetten alleen waren voldoende om te zorgen dat zowel Bergdorf als Goodman zijn verkoopdoelstellingen van het derde kwartaal zou halen.

Naast me verscheen een rij journalisten, die allemaal hun potlood achter hun oor vandaan haalden. De hoofdkelner stond klaar aan mijn zij, wachtend op het teken dat er geserveerd kon worden. Elsa Maxwell kwam de zaal binnen – roddelaarster, professioneel gastvrouw en iemand die altijd uit eigenbelang handelde. Zou ze haar handschoenen uittrekken om verschrikkelijke dingen over deze avond in haar column te schrijven of zou ze alle gruwelijkheden alleen in haar geheugen prenten?

De tafels zaten bijna vol toen mevrouw Cornelius Vanderbilt, die Roger kende als Hare Excellentie, arriveerde, met haar vier rijen dikke diamanten Cartier-ketting fonkelend op haar borst. Ik gaf het signaal om

met serveren te beginnen zodra de derrière van mevrouw Vanderbilt contact maakte met het kussen van haar stoel, en haar witte vossenstola, compleet met kop en poten, over de rugleuning van haar stoel was gedrapeerd. Het licht werd gedempt en Roger sjokte naar het spreekgestoelte waar een schijnwerper op gericht was, terwijl er een oprecht applaus klonk. Ik was zenuwachtiger dan ik ooit op het toneel was geweest.

‘*Mesdames et messieurs*, minister Bonnet van Buitenlandse Zaken laat zich verontschuldigen, hij kan hier vanavond niet aanwezig zijn.’ De menigte begon te roezemoezen, niet zeker wetend hoe er op deze teleurstelling gereageerd moest worden. Moest men vragen om een restitutie? Moest men met Washington bellen?

Roger hief een hand op. ‘Maar we hebben een andere Fransman overgehaald om hier vanavond te spreken. Hoewel hij geen overheidsrol toebedeeld heeft gekregen, is hij een man die een van de beste rollen op Broadway speelt.’

De gasten fluisterden tegen elkaar. Er gaat niets boven een verrassing, als het maar een goede is.

‘Staat u me alstublieft toe om te verwelkomen: monsieur Paul Rodierre.’

Monsieur Rodierre negeerde het spreekgestoelte en liep direct naar het midden van het podium. Wat deed hij? De schijnwerper zocht een paar tellen op het toneel, in een poging hem te lokaliseren. Roger ging op zijn stoel aan de hoofdtafel zitten, naast mevrouw Vanderbilt. Ik stond in de buurt, maar te ver weg om Rodierre te kunnen wurgen.

‘Het is me een groot genoegen om hier vanavond te zijn,’ zei monsieur Rodierre, zodra de schijnwerper hem had gevonden. ‘Het spijt me vreselijk dat monsieur Bonnet verhinderd is.’

Zelfs *sans* microfoon vulde de stem van monsieur Rodierre de zaal. Hij gloeide zowat in het licht van de schijnwerper.

‘Ik ben maar een povere plaatsvervanger voor zo’n eminente gast. Ik hoop dat het niet door problemen met zijn vliegtuig komt. Maar ik weet zeker dat president Roosevelt hem graag een nieuwe zal sturen als dat wel het geval is.’

Een golf nerveus gelach ging door de zaal. Ik hoefde niet naar de journalisten te kijken om te weten dat ze haastig schreven. Roger, die heel bedreven was in het voeren van *tête-à-têtes*, slaagde erin om met me-

vrouw Vanderbilt te praten en mij ondertussen vernietigende blikken toe te werpen.

‘Het is waar, ik mag niet met u praten over politiek,’ ging monsieur Rodierre verder.

‘Godzijdank!’ riep iemand aan een tafel achterin. Het publiek lachte opnieuw, en ditmaal luider.

‘Maar ik kan u wel vertellen over het Amerika dat ik ken, een plek die me elke dag versteld doet staan. Een plek waar ruimdenkende mensen niet alleen het Franse theater, Franse boeken, films en mode hebben omarmd, maar ook de Franse mensen, ondanks onze tekortkomingen.’

‘Shit,’ zei de verslaggever naast me tegen zijn gebroken potlood. Ik gaf hem het mijne.

‘Elke dag zie ik mensen anderen helpen. Amerikanen, geïnspireerd door mevrouw Roosevelt, die haar hand heeft uitgestoken over de Atlantische Oceaan om Franse kinderen bij te staan. Amerikanen zoals jufvrouw Caroline Ferriday, die elke dag haar best doet om Franse families hier in Amerika te helpen en om Franse weeskinderen van kleren te voorzien.’

Roger en mevrouw Vanderbilt keken mijn kant op. De schijnwerper vond me, staande bij de muur, en het vertrouwde licht verblindde me. Hare Excellentie klapte, en de anderen volgden haar voorbeeld. Ik wuifde tot de lichtbundel, gelukkig heel snel, terugzwaaide naar het podium, en mij achterliet in de koele duisternis. Ik miste het toneel van Broadway niet echt, maar het was prettig om de warmte van de schijnwerper weer op mijn huid te voelen.

‘Dit is een Amerika dat niet bang is om vliegtuigen te verkopen aan de mensen die zij aan zij met de Amerikanen hebben gestaan in de loopgraven van de Grote Oorlog. Een Amerika dat durft mee te helpen om Hitler uit de straten van Parijs te houden. Een Amerika dat wederom schouder aan schouder met ons durft te staan als die verschrikkelijke tijd aanbreekt...’

Ik keek toe, slechts een paar keer in staat om een steelse blik op het publiek te werpen. De mensen luisterden aandachtig en besteedden zeker geen aandacht aan zijn schoenen. Een halfuur vloog voorbij en ik hield mijn adem in toen monsieur Rodierre zijn buiging maakte. Het applaus begon zacht, maar zwol aan als een ontzagwekkende regenbui die op het